

Meravelles del desert: 'Diaris del Sàhara', Sanmao

per Txell Guitart - 18 de Setembre de 2018

Sanmao és el pseudònim d'una autora xinesa molt famosa a Taiwan, on va viure de petita i també part de la seva vida adulta. L'escriptora, malauradament, era totalment desconeguda a Occident i ho era també per a nosaltres fins que Iolanda Batallé ha decidit traduir els seus *Diaris del Sàhara* al català i al castellà en una nova edició de l'editorial Rata.

No he estat mai al Sàhara, que és un viatge que tinc pendent, però de seguida que vaig començar el llibre, vaig saber que no m'havia equivocat comprant-lo. El pròleg de Gabi Martínez i la Carta des de Taiwan de la mateixa autora, escrita a Taipei el 1976, em van confirmar la bona tria i després ja només va

caldre el primer capítol "Nit de por al desert" per enganxar-me a uns escrits que expliquen la vida al Sàhara de la Sanmao.

L'autora va néixer l'any 1943 amb el nom de Maoping Chen i tenia 24 anys quan va conèixer a Madrid en José Quero, que aleshores només en tenia 16, però acabaria essent el seu marit pocs anys més tard. A ell li van presentar com a Echo Cheng i així és com l'anomenava. Es van casar a Al-Aiun, on el noi havia trobat feina, **l'any 1974 i de**

l'experiència de viure al Sàhara és d'on surten tots aquests escrits que ara podem llegir en català i que ens presenten una dona amb una forta personalitat:

"No sóc feminista, però per res del món no volia perdre el meu caràcter independent i desinhibit un cop casada, per això no em cansava de repetir-li que, després de la boda, jo continuaria fent la meua i que, si no, se n'oblidés." (pàg. 115)

Els relats que conformen *Diaris del Sàhara* van ser publicats en diversos mitjans i en moments diferents, però l'escriptura espontània de la Sanmao i la seva forma de veure el món, els donen unitat. **La Sanmao s'enamora del Sàhara i lluita contra una naturalesa hostil i sovint també contra uns veïns carregats de prejudicis, però sobretot gaudeix de la vida al desert, de cada moment que comparteix amb els amics i amb el seu marit José.**

A través dels seus relats revivim el casament i les dificultats que té la jove parella per convertir una casa tronada en una veritable llar, descobrim com els veïns saharauis s'aprofiten de la generositat de la noia xinesa, passem una nit al desert o empatitzem com ho fa ella amb un esclau mut. El llibre s'acaba amb la marxa de Sanmao i del seu marit d'Al-Aiun quan l'any 1976 Espanya abandona els territoris del Sàhara Occidental i els deixa en mans del Marroc i Mauritània.

Als *Diaris del Sàhara* hi ha capítols divertits com el de l'escriptora examinant-se del carnet de conduir, la por que li fa visitar la sogra o el mal negoci que fan ella i José com a pescadors de diumenge. Tanmateix, el desert també els posa davant de proves molt més dures, com quan José queda atrapat al fang a les muntanyes laberíntiques:

"Vaig tornar al fangar per veure com estava en José, que em mirava esmaperdut, sense dir res. Jo corria amunt i avall com una boja, esperant trobar per terra una corda, un tauló de fusta o qualsevol altra cosa que em pogués fer servei, però al meu voltant no hi havia res més que pedres i sorra." (pàg. 228)

L'acurada edició de Rata inclou també fotos de l'autora durant la seva estada al desert i textos de Yufen Tai, especialista en Sanmao, de les traductores Sara Rovira-Esteva i Irene Tor Carroggio i un escrit de Henry Chen sobre la seva germana Sanmao. Iolanda Batallé, d'altra banda, tanca el llibre amb la carta que li hauria agradat escriure a l'escriptora.

Després d'aquests *Diaris del Sàhara*, que recomano vivament, tinc ganes de llegir els *Diaris de les Canàries*, també editats per Rata, que l'autora va escriure quan hi va anar a viure

amb en José fins que el noi va morir fent submarinisme l'any 1979 i ella va decidir tornar a Taiwan.

Txell Guitart

<http://bitlletdetornada.blogspot.com.es/>

Meritxell Guitart Andreu (Sabadell, 1972) és llicenciada en Teoria de la Literatura i Literatura Comparada i professora de Llengua i Literatura Catalana a La Salle Manlleu. Gran amant dels viatges, és autora del llibre De Vancouver a Whitehorse a través de les Rocalloses i el Passatge Interior d'Alaska (El Toll, 2016) i també dels relats: "Lliçons de quítxua a la Vall Sagrada dels Inques" (Mambo Poa 2, 2010), "El vent del sud: viatge a la Patagònia argentina" (Mambo Poa 3, 2011), "Camí de la misteriosa Alaska" (Mambo Poa 4, 2012) i "Un conte rus" (Cosins llunyans i altres contes, Cossetània 2014). L'any 2016 va ser finalista del premi Núvol de contes amb la narració "Shako Kvareli". Podeu seguir els seus viatges al blog [Bitllet de tornada](#), al Facebook i a Twitter (@txellguitart).

